

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2013

Velp (gemeente Grave) Hanenstraat

Notitie Flora- en faunawet

J. van Suijlekom, 3 september 2013

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	5
3 Resultaten van het veldonderzoek	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
3.3 Gebiedsbescherming	8
4 Conclusies en aanbevelingen	9
Conclusies	9
Aanbevelingen	9
Literatuur	10

Impressie van het
plangebied.
Buro Maerlant
d.d. 21 augustus
2013.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van LBB Jansen-van Paassen Velp B.V. heeft Buro Maerlant een veldinspectie ecologie uitgevoerd op de Velp Hanenstraat in de gemeente Grave. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied voor drie woningen.

1.2 Methode / doel

Deze memo ecologie bestaat uit de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek. Op basis van de veldinspectie is een goed beeld ontstaan over de aan-of afwezigheid van beschermde soorten. Tevens is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige plannen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen

Het plangebied Hanenstraat ligt aan de rand van de bebouwde kom van Velp in de gemeente Grave en omvat een paardenwei (figuur 1). Men is voornemens het plangebied te ontwikkelen voor de bouw van drie woningen.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood) op een luchtfoto van Google.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 1):

Tabel 2
Beschermingsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken (mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden (compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Op basis van een recente uitspraak door de Raad van State (11 juli 2012) worden ontheffingsaanvragen voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels strenger beoordeeld. Ontheffing (voor een ruimtelijke ingreep) wordt slechts verleend indien sprake is van een belang in het kader van de Habitatrichtlijn en / of de Vogelrichtlijn.

Tabel 3
Beschermingscategorïeën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst. Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 21 augustus 2013 door J. van Suijlekom.

Biotopen

In het plangebied was één biotoop aanwezig:

- » Weide, begraasd, voedselrijk met dominerend Engels raaigras.

Nabij het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Weide van dezelfde samenstelling als het plangebied;
- » Boerderij met houtsingels (overwegend zomereik) en hoostamfruit;
- » Woonwijk met vrijstaande woningen, van verschillende ouderdom, omgeven door tuinen;
- » Asfaltweg en onverhard pad.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen beschermde planten aangetroffen. De weide bestond uit grasland van het raaigrastype: zéér voedselrijk en soortenarm, met lokaal dominerend grote brandnetel. Door de combinatie van de hoge voedselrijkdom en de beweiding worden ook geen strikter beschermde vaatplanten verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek werden op enkele molshopen en konijnenkeutels na, géén sporen aangetroffen van in het wild levende zoogdieren. Het plangebied heeft mogelijk enige betekenis als foerageergebied voor algemene niet strikt beschermde zoogdieren. In de regio komt de das voor (telmee.nl), echter ontbraken sporen. Dicht tegen de bebouwde kom aan in deze context (intensief bemeste en begraasde weide) wordt de das ook niet verwacht. Ten westen en noorden van de kern van Velp is zéér geschikt landelijk gebied aanwezig, een uitgesproken biotoop voor de das. Voor soorten als de eekhoorn, steenmarter en boommarter is het plangebied geen geschikte biotoop. De aanwezigheid van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vleermuizen

In het plangebied ontbreken elementen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen: bebouwing en bomen met holten. De aanwezigheid van vaste rust en verblijfplaatsen in bebouwing en /of bomen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Opgaande elementen, die kunnen dienen als vliegroute ontbreken eveneens in het plangebied zelf en de directe relevante omgeving. De houtsingels ten westen van het plangebied bieden ook ná realisatie voldoende mogelijkheden voor vleermuizen. Als foerageergebied heeft het plangebied eveneens weinig te bieden, het oppervlak is daarnaast dermate gering in verhouding tot overig zéér geschikt foerageergebied in de om-

geving, zodat op voorhand géén sprake kan zijn van essentieel foerageergebied. In het plangebied worden in deze context soorten foeragerend verwacht zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Zij zoeken echter vaker de beschutting op van bosschages, tuinen en gebouwen (mits voldoende donker).

In de ruimere omgeving zijn diverse geschikte elementen aanwezig voor vleermuizen: woningen en eventueel bomen die kunnen dienen als verblijfplaats, daarnaast zijn diverse (lijn-vormige) groenelementen aanwezig. Als foerageergebied zijn kleinschalige elementen in de omgeving, waarbij veldjes worden afgewisseld met vrij forse bomengroepen en singels, zéér geschikt. De bouw van enkele woningen op deze plaats heeft geen effect op de omgeving en de foerageermogelijkheden voor vleermuizen.

Op basis van het bovenstaande kan worden gesteld, dat effecten op vleermuizen redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten.

Vogels

Het plangebied heeft voor broedvogels door het ontbreken van opgaande vegetatie en de begrazing weinig te bieden. Nesten worden niet verwacht in de nabijheid van de toekomstige bouwblokken. Als foerageergebied zal het plangebied enige betekenis kunnen hebben, echter is het oppervlak gering in verhouding tot overig geschikt foerageergebied in de omgeving, zodat dat géén sprake is van verlies van essentieel foerageergebied / leefgebied. De ruimere omgeving is geschikte biotoop voor de steenuil en de kerkuil, en met name de hoogstamboomgaard en de boerderij ten westen van het plangebied. Indien verblijfplaatsen van uilen in de omgeving aanwezig zijn, zal het plangebied enige functie kunnen hebben als foerageergebied. Kerkuil heeft een zeer groot territorium, zodat effecten op voorhand niet aan de orde zijn. De steenuil heeft een kleiner territorium (circa 16 hectare). Doordat in de nabijheid véél geschikter foerageergebied aanwezig is in de vorm van kleinschalige elementen in het buitengebied, kan op voorhand worden gesteld, dat de paardenwei geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de steenuil. Ná realisatie blijft ruim voldoende geschikter foerageergebied over. Effecten op volgels algemeen en uilen in het bijzonder zijn niet aan de orde.

Overige soortgroepen

Voor overige beschermde soortgroepen ontbrak, mede door de afwezigheid van water en opgaande vegetaties binnen de bouwblokken, geschikt leefgebied. Effecten zijn dan ook op voorhand uit te sluiten.

3.3 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op ruime afstand (> 10 km) van Natura 2000-gebieden in de omgeving. De bouw van enkele woningen heeft door deze afstand geen effecten op deze gebieden. De dichtstbijzijnde gebieden die onderdeel uitmaken van de EHS liggen op circa 300 meter afstand van het plangebied. De bouw van enkele woningen heeft géén invloed op deze gebieden. Door de relatief grote afstand en de geringe aard van de ingrepen, zijn effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Het plangebied is voor de meeste strikt beschermde soorten op voorhand ongeschikt. Als foerageergebied voor vleermuizen heeft het plangebied mogelijk enige betekenis. Door de geringe omvang van het plangebied heeft de bouw van enkele woningen met zekerheid géén negatieve effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen. Effecten op broedvogels algemeen en kerkuil en steenuil in het bijzonder kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Voor overige door de Flora- en faunawet strikt beschermde soorten ontbreekt binnen het plangebied geschikt leefgebied.

Effecten van de plannen op beschermde gebieden (Natura 2000 / EHS) zijn op voorhand uit te sluiten.

Aanbevelingen

Op dit moment heeft het plangebied een beperkte betekenis voor strikter beschermde soorten. De ingrepen hebben géén negatieve gevolgen, zodat belemmeringen van de plannen inzake de Flora- en faunawet, Natura 2000 en de EHS niet aan de orde zijn.

Aanbevolen wordt, het plangebied te laten beweiden, óf regelmatig te maaien, totdat men overgaat op de bouw. Op deze wijze wordt voorkomen dat soorten zich alsnog gaan vestigen.

Voor alle soortgroepen geldt de zorgplicht, waarbij wordt verwacht, dat men voorzichtig omgaat met planten en dieren in het algemeen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Internet

- » [Google Maps](#)
- » www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni
- » <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>
- » <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Velp Hanenstraat

Notitie Flora- en faunawet